

Valoració del pacte contra la segregació escolar

Índex

1. INTRODUCCIÓ.....	5
2. QUIN HA ESTAT EL POSICIONAMENT DE CCOO HISTÒRICAMENT?.....	5
3. ELS TREBALLS DEL SÍNDIC DE GREUGES.....	7
a. INFORME DEL 2008.....	7
b. INFORME DE JULIOL DEL 2016.....	8
c. INFORME DE NOVEMBRE DEL 2016.....	9
4. EL PACTE CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR.....	13
5. RESULTATS ACONSEGUITS.....	14
6. ELS TREBALLS DEL PACTE.....	17
a. DECRET D'ADMISSIONS.....	17
b. INFORME PLAÇA ESCOLAR.....	20
c. INFORME COMISSIÓ DRETS LABORALS.....	23
d. INFORME ESCOLA INCLUSIVA.....	26
e. FITES PER ACONSEGUIR ENCARA.....	29
7. LES CRÍTQUES AL PACTE.....	30

1. INTRODUCCIÓ

Tal com indica el Síndic de Greuges al seu informe del juliol del 2016, *“la segregació escolar suposa una vulneració dels principis de no-discriminació, d'igualtat d'oportunitats i de cohesió social en l'exercici del dret a l'educació, protegits per la Convenció de les Nacions Unides dels drets dels infants i per la legislació en matèria d'educació. Cal recordar que aquest fenomen limita les oportunitats dels infants d'assolir el seu màxim desenvolupament possible, bé perquè condiona negativament les trajectòries educatives de l'alumnat, bé perquè dificulta les seves possibilitats de socialització en entorns escolars amb capitals socials i culturals equiparables a la realitat social en què viuen. Per al conjunt de la societat, a més, la segregació escolar té costos: té efectes negatius sobre el rendiment escolar del sistema educatiu, i també sobre la convivència i la cohesió socials presents i futures.”*

Des de les CCOO compartim aquests perills i, per tant, com a sindicat de classe que som, hem de tenir en la lluita contra la mateixa una de les nostres prioritats, atesa la situació en què estàvem, i estem, a Catalunya.

2. QUIN HA ESTAT EL POSICIONAMENT DE CCOO HISTÒRICAMENT?

La nostra lluita contra la segregació escolar fa molt que va començar. En un principi, en l'elaboració del Pacte Nacional per a l'educació, signat l'any 2006. En ell es parteix de la consideració de l'educació com un bé públic que cal assegurar a tothom en condicions d'equitat, igualtat i justícia social, i constatarem l'arribada en un curt període de temps d'alumnat procedent de la immigració i l'existència de diversos indicadors que mostraven “l'existència de diferents elements que poden posar en perill la cohesió social i provocar una creixent dualització del sistema educatiu”.

Aleshores, i pel que fa al servei públic educatiu, es va acordar el següent:

- la gratuïtat de tots els centres privats que presten el servei públic educatiu en un màxim de sis cursos a partir del curs 2006-2007, mitjançant contractes-programa amb els titulars dels mateixos per concretar els compromisos recíprocs i per singularitzar la dotació de recursos de cada centre d'acord amb les necessitats de l'alumnat.
- la corresponsabilitat en l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques, establint que tots els centres sostinguts amb fons públics han d'assumir el grau de corresponsabilitat alíquota en l'escolarització.

Amb la formalització del contracte-programa, l'Administració assumia el compromís d'aportar al centre les quantitats necessàries per ocupar-se de la gratuïtat de les activitats complementàries de tot l'alumnat i d'incrementar un 30% el mòdul de despesa de funcionament corresponent al concert, així com aportar els recursos en relació amb el

tipus de població escolar que atenen els centres (aules d'acollida, suport a l'educació especial, etc.). El centre, al seu torn, amb la formalització del contracte-programa, es comprometia a no cobrar cap quantitat ni sol·licitar cap aportació a les famílies pels conceptes establerts en el contracte-programa i incrementar el nombre d'alumnes amb necessitats educatives específiques perquè en cada centre la proporció fos anàloga a la dels altres centres de la zona.

Pocs anys després, l'incompliment d'aquest Pacte ens portà a situar les nostres crítiques durant la [tramitació de la LEC](#) el 2009. En la compareixença davant el Parlament de Catalunya, ja diagnosticàvem que *"El sistema educatiu de Catalunya no garanteix la igualtat ni la capacitat d'emancipació suficient. El sistema és injust. La situació més preocupant és l'elevadíssima desigualtat d'oportunitats educatives entre l'alumnat nadiu i no nadiu. Ens preocupa i ens alarma la perpetuació de les diferències de gènere i les noves formes que adquireixen."* És a dir, que sense parlar de segregació, ja denunciàvem les desigualtats i diferències entre l'alumnat.

També vam criticar la competència entre centres quan dèiem que *"La Llei d'Educació ha de construir el Servei Públic Educatiu de Catalunya. A Catalunya és imprescindible reconèixer la tasca que ha dut a terme la iniciativa privada, en els llargs temps on la responsabilitat pública ha estat incapaç o directament contrària a comprometre's amb l'educació del país. En aquest moment, Catalunya necessita encara un major compromís de les entitats educatives privades per assumir una major responsabilitat social i sotmetre's al lideratge dels poders públics. I necessita un major compromís dels poders públics per fer un sistema més just i de més qualitat, on els centres no competeixin sinó que cooperin."* També demanàvem fomentar *"el necessari lideratge dels poders públics sobre els centres que es sostenen amb fons públics."*

Recordàvem aleshores la manca de concreció en tres elements bàsics del Pacte Nacional per l'Educació: gratuïtat real i efectiva, planificació que prioritza el dret a l'educació fent-lo compatible amb la llibertat d'ensenyament, i escolarització equilibrada.

És important recordar aquest posicionament durant la tramitació de la LEC, ja que es va fer durant l'esclat de la crisi financera del 2008 i la seva transformació en greu crisi econòmica i social a partir del 2010, per l'assumpció de l'austeritat extrema per salvar les finances de les entitats bancàries. Això va fer que durant uns anys deixéssim de parlar d'aquestes qüestions per centrar-nos en els atacs a la classe treballadora, malgrat que aquesta problemàtica continuaria existint.

Així, les següents publicacions sobre el tema les trobem a un full del [2014](#). Situàvem el problema de l'escolarització en el sistema educatiu català a causa de la manca de planificació, deixant el sistema en les mans del mercat educatiu.

El [2016](#), però, ja parlem obertament de la segregació escolar en un document públic. En aquell moment insistíem en la falta de planificació i en l'avantatge que n'obtenia l'escola concertada, malgrat els problemes posteriors que podia patir amb la retirada del concert per manca de demanda. Consideràvem que, amb el sistema de programació escolar i del

procés de matriculació, la llibertat d'elecció de centre es transformava en la "llibertat d'elecció de l'alumnat" per part d'alguns centres. Sobre la segregació que es genera, consideràvem que opera contra la creativitat, contra la cooperació, contra la solidaritat i contra la mateixa construcció del coneixement. Situàvem de forma clara els nostres objectius:

- Assegurar la gratuïtat de l'ensenyament obligatori i secundari amb oferta de places públiques o mitjançant contractes programa en l'ensenyament concertat.
- Defensa de l'escola pública.

Per aconseguir-los fèiem diverses propostes, com modificar la legislació catalana per evitar deixar la garantia del dret a l'educació a les lleis del mercat, reduccions de ràtios i construcció dels equipaments escolars necessaris. Unes mesures en les quals insistíem en la nostra [roda de premsa d'inici del curs 2017-18](#).

3. ELS TREBALLS DEL SÍNDIC DE GREUGES

En paral·lel a la construcció del nostre posicionament, el Síndic de Greuges ha estat treballant la problemàtica de la segregació escolar.

a. INFORME DEL 2008

El 2008 publica un [primer informe](#) en el qual defineix la problemàtica de la segregació escolar, d'una banda, "*com un reflex de la mateixa segregació urbana*". Però també com a "*producte de la mateixa concentració escolar de població en situació de risc d'exclusió i de les estratègies de fugida d'altres famílies que, tot i que sovint resideixen al mateix territori, opten per cercar alternatives d'escolarització respecte a les escoles més estigmatitzades, i de vegades, més guetitzades*". Igual que nosaltres considerava "*que es poden traduir en desigualtats en les oportunitats educatives dels infants, i en conseqüència en futures desigualtats socials, constitueixen una vulneració de drets*". Així, l'informe revisa "*on se situen els problemes en la gestió dels processos d'escolarització relacionats directament o indirecta amb la segregació escolar*".

Definia que "*els fills de classes treballadores s'escolaritzen més a les escoles públiques que a les privades, mentre que els fills de classes mitjanes professionals ho fan més als centres privats que als públics*." i que aquestes "*dinàmiques de segmentació i distinció socials, associades a condicionants de caràcter socioeconòmic i cultural, s'evidencien amb força davant del fet migratori*" d'inicis del segle XXI.

Així i tot, constataren que les "*aproximacions macrosociològiques dilueixen les diferències d'intensitat amb què es manifesta el fenomen en cada situació concreta*. Així, per exemple, podem trobar barris amb una important presència de

població d'ètnia gitana en els quals l'origen immigrat o autòcton no representa el principal eix de divisió social. Igualment, podem trobar municipis que, com a conseqüència de determinades polítiques d'equitat en l'accés a les escoles bressol i llars d'infants, presentin taxes d'escolarització de la població immigrada més elevades que les de la població autòctona. O de la mateixa manera, pot passar que, en molts barris, la titularitat no contribueixi a explicar prou les dinàmiques de segmentació social perquè les diferències entre centres públics són més elevades que les que hi ha entre aquests i els centres concertats. De fet, les anàlisis microsociològiques constaten que, ben sovint, els efectes de la segmentació social es tendeixen a localitzar intensament en determinades escoles. És aleshores quan emergeix com a problema la configuració de les anomenades escoles gueto." Acabaven assumint la definició de segregació escolar com "una xarxa escolar amb un perfil d'alumnat homogeni dins dels centres i heterogeni entre els centres", que no s'explica de forma simple, com hem vist abans.

Alertava l'informe de la baixa despesa pública educativa a Catalunya, que podria incrementar aquesta dualització del sistema, així com la manca d'avenços en el Decret 75/2007, del procediment d'admissió de l'alumnat als centres en els ensenyaments sufragats amb fons públics, que no va representar un avenç gaire significatiu pel que fa específicament a la lluita contra la segregació escolar. Malgrat que hi era present la necessitat de promoure la distribució equitativa de l'alumnat amb necessitats educatives específiques entre centres, aquest objectiu es desenvolupa per mitjà d'una bateria relativament limitada d'instruments normatius.

Finalment, l'informe suggereix uns principis orientadors de la política educativa absolutament compatibles amb els que reclamàvem des de CCOO per combatre la segregació escolar, en la línia del Pacte Nacional per a l'Educació del 2006: creació de mapes escolars equilibrats des d'un punt de vista territorial i social, homogeneïtzació de les condicions estructurals de l'oferta escolar per evitar dualitzacions, revisar els models de zonificació imperants per combatre la segregació escolar, l'impuls del contracte-programa, la planificació de l'accés al sistema educatiu, l'establiment d'un màxim d'alumnat amb necessitats educatives específiques per centre, polítiques d'atracció i incentius pel professorat, entre d'altres.

b. INFORME DE JULIOL DEL 2016

El 2016, el Síndic torna al tema amb dos informes. Un primer el [juliol del 2016](#), sobre la gestió del procés d'admissió de l'alumnat, en el que constata que "*les diferents recomanacions formulades pel Síndic l'any 2008 en l'informe La segregació escolar a Catalunya només s'han complert de manera parcial i tímida. A criteri d'aquesta institució, la lluita contra la segregació escolar no s'ha situat suficientment en el centre de l'agenda de política educativa catalana i durant aquest període no s'han assolit avenços generalitzats i estructurals en el foment de l'escolarització equilibrada d'alumnat.*" malgrat els instruments que la LEC,

aprovada set anys abans, haurien permès avançar. Considera que hi ha dèficits força generalitzats en l'ús de la reserva de places, en les ampliacions o les reduccions de ràtio com a mesura per promoure l'escolarització equilibrada de la matrícula fora de termini, o les adscripcions o la zonificació per combatre la segregació. Instruments tots ells que l'Administració hauria d'utilitzar *"amb la màxima intensitat possible"*. També que les principals novetats relacionades específicament amb la gestió del procés d'admissió d'alumnat *"s'han centrat fonamentalment a incrementar els marges d'elecció escolar i la satisfacció de la demanda"*. Recorda el Síndic que *"la llibertat d'elecció escolar no és un dret accessible a tothom en condicions d'igualtat"* i que *"també es veu limitada per les quotes d'accés a les escoles, especialment de titularitat privada, o per criteris d'accessibilitat geogràfica"*. Sobre aquesta llibertat establerta a l'ordenament jurídic, el Síndic recorda que *"no és un dret il·limitat, ni té un caràcter absolut, entre altres motius, perquè la seva aplicació incondicionada deriva en la vulneració de drets educatius bàsics, com el de la igualtat d'oportunitats educatives dels infants"*. Denuncia el Síndic que *"el Departament d'Ensenyament minimitza la prevalença de la segregació escolar al nostre sistema educatiu i l'impacte que genera aquest fenomen en les oportunitats educatives dels infants i en la cohesió social"*. Però no només al Departament, sinó que constata que *"aquesta resistència a emprar els instruments també es fa present entre els centres escolars. Hi ha molts centres públics que no comparteixen la necessitat de redistribuir l'alumnat socialment desfavorit o que s'especialitzen en l'atenció de l'alumnat socialment desfavorit, sense problematitzar la concentració"* i *"l'existència d'irregularitats comeses pels mateixos centres escolars en la gestió del procés d'admissió, la identificació dels projectes educatius de centre amb determinades tipologies de família en les jornades de portes obertes o altres pràctiques de selecció adversa de l'alumnat"*. Finalment, torna a insistir en les demandes de millorar la regulació del procés d'admissió per fomentar l'equitat, així com en la programació de l'oferta (que la demanda no sigui el criteri, modificant les adscripcions i les zonificacions, establint reserva de places, ampliant o reduint les ràtios, etc.) i controlant les irregularitats.

c. INFORME DE NOVEMBRE DEL 2016

El segon informe el [novembre del 2016](#) analitza les condicions d'escolarització que provoquen, d'una banda, que hi hagi centres amb millors condicions objectives per atraure la demanda que d'altres i, de l'altra, que hi hagi centres amb condicions d'escolarització més o menys accessibles per al conjunt de l'alumnat i més o menys invocadores de determinats grups socials, que se senten cridats a inscriure's en uns centres i no en uns altres. S'acaba produint una espiral de reproducció de la segregació escolar: les condicions d'escolarització determinen la composició social dels centres, però aquesta composició determina alhora les condicions d'escolarització, i així successivament.

En aquest informe es demostra que hi ha grans desequilibris en els nivells de demanda dels centres, i aquests desequilibris tenen una clara relació amb la seva composició social, amb més sobredemanda als centres amb baixa complexitat. Els

centres amb demanda feble tendeixen a tenir una composició social més desfavorida i, a conseqüència d'aquest fet, una valoració social més negativa dels seus projectes educatius, escenari propici per a la reproducció de la segregació. Les dades constaten que els centres amb una demanda més feble tendeixen a tenir un percentatge d'alumnat estranger i d'alumnat amb necessitats educatives específiques més elevat que els centres amb una demanda més consolidada.

Es constata també un comportament sostingut en el temps d'una part significativa de l'alumnat escolaritzat en escoles públiques a l'etapa de primària que renuncia a continuar el seu itinerari en el sector públic a l'educació secundària obligatòria i sol·licita l'admissió a centres concertats. És protagonitzat especialment per alumnat de famílies socialment afavorides, que, a diferència de l'educació primària, no confien prou en el sector públic a secundària. Això contribueix a mantenir o a incrementar els desequilibris ja existents a primària en la composició social dels dos sectors de titularitat.

L'existència de quotes d'escolarització diferenciades entre centres marca clarament el marc de tria escolar possible per part de les famílies socialment menys afavorides i selecciona indirectament o directa tant la demanda potencial com la composició social dels diferents centres. És aquest un factor determinant per entendre la diferenciació dels projectes educatius, que es veuen condicionats per la capacitat de les famílies de finançar projectes i activitats i de generar oportunitats educatives a l'abast dels alumnes. Aquests aspectes dels projectes educatius acaben condicionant l'elecció de centre de les famílies, especialment de les de més capital cultural i econòmic, amb més capacitat de tria i amb una tria més estratègica i informada.

L'informe analitza tota la problemàtica que genera el pagament d'aquestes quotes per a activitats complementàries, per a material i per a serveis escolars i les aportacions a les fundacions en el cas dels centres concertats:

- en alguns casos s'exclou l'alumnat que no pot pagar les activitats complementàries.
- les activitats complementàries no es diferencien de les activitats curriculars i no es situen en horaris que permetin que realment siguin voluntàries.
- no es limita el preu màxim del menjador escolar.
- aportacions a les fundacions i d'accés a serveis amb caràcter "obligatori".
- utilització de l'adquisició de llibres de text o d'uniformes per part de les famílies per obtenir un marge de benefici.
- manca de desglossament dels conceptes i la incorporació d'alguns no adequats en les quotes.
- pressions a la família, directament o a través dels mateixos alumnes afectats, per tal que formalitzi el pagament de quotes.

A part de les quotes, l'informe situa el finançament dels centres educatius com una de les polítiques que fomenten i agreugen la segregació escolar. En el cas dels

centres concertats ha afectat la supressió dels antics ajuts per a activitats complementàries, la supressió dels contractes programa, la minoració de la despesa globalment destinada i les condicions del nou finançament addicional:

- Així, respecte al curs 2010/2011 la dotació pressupostària destinada a finançar les activitats complementàries (sigui a través dels contractes programa, sigui a través de subvencions finalistes per a activitats complementàries, sigui a través d'un finançament addicional als centres concertats) es va reduir globalment més del 50%.
- La figura dels contractes programa es va desenvolupar insuficientment: només 27 centres privats concertats, i set anys més tard de la seva implementació, es va suprimir aquesta mesura, afavorint la desigualtat en l'accés a aquests centres, atès el cobrament de quotes. El cas de Manlleu és il·lustratiu: al curs 2011/2012, no hi havia cap centre amb més del 40% de l'alumnat estranger, ni tampoc amb menys del 20%. Al curs 2015/2016 n'hi havia un per sobre del 60%, i un altre per sota del 20% i a l'educació infantil, n'hi havia un amb un 12% i un altre amb el 82%.
- Supressió dels ajuts per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques per sufragar el cost de les activitats complementàries, substituint-lo per un nou finançament addicional als centres que escolaritzen en proporció més elevada alumnes en situació econòmica més desfavorida. Ja no es finança el cost de les activitats complementàries, sinó que només es minora la quota o supleix les aportacions que les famílies no poden fer. Es deixa de garantir la gratuïtat i només busca, genèricament, la no-discriminació de l'alumnat.
- La linealitat del finançament públic a través del concert i les diferències en les quanties de les quotes per part de les famílies esdevenen un escenari propici per a la segregació escolar i per a la consolidació de desigualtats en els projectes educatius dels centres en funció de la seva composició social.

En el cas dels centres públics, situa dèficits relacionats amb el finançament privat, amb les diferències ocasionades amb l'autonomia pedagògica, amb l'oferta educativa i amb les polítiques de personal del Departament:

- Les diferències en les aportacions econòmiques de les famílies, molt condicionades per la composició social dels centres, generen diferències en la disponibilitat de recursos, activitats i serveis educatius als centres a l'abast del seu alumnat i, consegüentment, també en la qualitat del seu projecte educatiu. A més, aquestes quotes poden desincentivar la demanda socialment més desfavorida de les escoles amb quotes més elevades, generalment també amb una composició social més afavorida. Aquesta situació es genera també amb les quotes a l'AMPA i la implicació de les mateixes en els projectes dels centres, així com amb pràctiques que acaben trencant el límit màxim del preu del menjador.
- La diferenciació creixent de l'oferta en un context d'increment dels nivells d'autonomia dels centres, si bé pot ser positiva per adequar l'atenció de les

necessitats educatives, també pot generar efectes negatius sobre l'equitat del sistema, especialment quan contribueix a diferenciar la composició social dels centres, i quan es tradueix, de vegades, en desigualtats en les oportunitats educatives a l'abast de l'alumnat. Això passa quan les condicions d'escolarització que s'ofereixen estan concebudes per atendre les necessitats, els interessos i les oportunitats de determinats grups socials i no les dels altres. Les diferències de projecte educatiu entre centres van més enllà del que es pot considerar com a admissible des de la perspectiva del respecte a aquests marges d'autonomia pedagògica quan suposen o generen desigualtats educatives per als alumnes. Un dels exemples, són l'organització de determinades sortides i colònies, però també la sisena hora, la jornada compactada¹ al matí, i les desigualtats en l'oferta d'activitats extraescolars entre els centres en funció de la composició social del centre.

- La intervenció del Departament d'Ensenyament s'ha orientat fonamentalment a dotar els centres de composició social especialment desfavorida de condicions més favorables per gestionar la complexitat, amb un seguiment més exhaustiu de la pràctica docent i dels resultats. Si bé aquestes mesures compensatòries pretenen reduir l'impacte de la composició social dels centres en els resultats educatius, no corregeixen necessàriament la segregació escolar ni actuen sobre les causes que l'originen. A més, la dotació diferencial de les plantilles dels centres d'alta complexitat és insuficient i limitada únicament a aquests centres.
- La provisió d'aules d'acollida ha minorat en els darrers anys i no s'ha dotat de plantilles interdisciplinàries als centres amb una composició social desfavorida.
- Nombrosos centres estan en instal·lacions en situació de provisionalitat o en equipaments amb dèficits de manteniment o amb necessitats estructurals de reforma.
- Existeixen centres d'alta complexitat sense plans educatius d'entorn.
- Les polítiques de gestió del personal han provocat una excessiva rotació del professorat en aquests centres, així com la marxa del professorat més competent, amb dèficits de lideratge en alguns d'aquests centres.
- La configuració de l'oferta dels centres (per exemple, per ofertar FP o no ofertar postobligatòria) o la manca d'itineraris clars de primària a secundària.

Com a recomanacions per posar fi a aquestes situacions, el Síndic proposa mesures amb la finalitat d'aconseguir la permeabilitat dels centres sufragats amb fons públics mitjançant la gratuïtat de l'ensenyament i la corresponsabilitat dels centres, homogeneïtzar els centres limitant la seva autonomia, i discriminar positivament i compensar als centres amb composició social desfavorida. Però també considera que els centres han de modificar la seva actuació² quan aquesta opera a favor de la segregació, com intentar atreure un determinat tipus d'alumnat

---

¹ el 91% dels instituts amb jornada compactada no manté el servei de menjador escolar al curs 2013/14.

² Podem trobar un llistat exhaustiu a les [pàgines 125-127 de l'informe.](#)

durant el procés d'admissió, realitzar activitats que puguin excloure a l'alumnat més vulnerable, o exaltar el seu projecte educatiu enfront dels altres centres, per exemple.

4. EL PACTE CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR

Lògicament, assolir un pacte d'aquestes característiques no és una feina senzilla. Un pacte sempre es realitza entre dues o més parts que tenen interessos diferents, si no contraris, per tal d'assolir un objectiu comú, en el que totes les parts solen acabar cedint en els seus interessos quan s'assoleix un equilibri entre les cessions i l'objectiu comú. Aquest equilibri depèn del que al sindicalisme clàssicament hem anomenat "correlació de forces", que en aquest cas era difícilment aplicable.

Així, el gener del 2017 el Síndic de Greuges va convocar el Departament d'Educació, les patronals de l'escola concertada, els partits polítics, les organitzacions de famílies i les organitzacions sindicals per treballar per aconseguir un pacte contra la segregació escolar.

Les reunions van ser complicades, ja que algunes entitats negaven l'existència de la segregació escolar i d'altres consideraven que sense un canvi absolut en el model de doble o triple xarxa educativa, no es podria resoldre el problema. El [setembre del 2017](#) anunciàvem que s'anava avançant malgrat aquestes posicions extremes. Així, explicàvem que algunes associacions de famílies de centres concertats i patronals del sector, semblaven més preocupades per mantenir la seva capacitat d'elecció de centre que per acabar amb la segregació, barrejant dosis de defensa d'interessos econòmics i ideològics, tal com es va comprovar en la coincidència de posicionaments entre aquestes patronals i els representants de Junts Pel Sí i del Partit Popular. En canvi, algunes patronals d'escoles concertades i la resta de grups parlamentaris van donar un suport explícit a la diagnosi del Síndic. Per la nostra part, continuàvem apostant per aquest procés, realitzant les nostres aportacions i valoràvem positivament les mesures proposades pel Síndic, ja que el problema és prou important per defensar postures maximalistes. Situàvem que el nostre posicionament ideològic respecte el model educatiu no hauria d'impedir que es poguessin aplicar algunes mesures que milloressin la situació existent i que esperàvem que la resta d'organitzacions actuessin de la mateixa manera. No fer res implicaria que la segregació escolar continuaria persistint i conculcant el dret a l'educació de milers d'alumnes, tal com vam acordar al Consell de la Federació d'Educació del juny del 2017.

Malauradament, la situació política que vam viure a Catalunya a partir d'aquell setembre va impedir la continuació dels treballs i la següent reunió no es va dur a terme fins al [juliol del 2018](#), on la majoria d'intervencions continuaven defensant el seu posicionament ideològic, de tal manera que s'impedia arribar a un pacte. Tot i aquest ambient, les CCOO vam expressar clarament la nostra aposta per aconseguir un acord. Assumíem que no totes les nostres propostes es podrien dur a terme i que això no implicaria renunciar-ne. Però que no arribar a un pacte deixaria la solució del problema únicament en mans del

Departament o bé ajudaria al fet que l'alumnat català continués patint la segregació escolar.

Així vam continuar el nostre treball i a finals del 2018 les pressions van portar el Síndic a proposar la no eliminació de la puntuació extra per tenir ascendents exalumnes del centre (imposat per la Consellera Rigau el 2012), però CCOO vam acordar que no ho acceptaríem. Finalment, el Síndic va acceptar eliminar aquesta puntuació extra per aconseguir que CCOO no sortís del pacte i el gener del 2019, poques setmanes abans de les eleccions sindicals del PDNU, vam aconseguir també que el Pacte tingués dos tipus de signatures: les de les administracions i patronals que haurien d'implementar les mesures, i la de les organitzacions, com la nostra, que avalàvem les mesures i que formaríem part de la Comissió de Seguiment. El Consell de la Federació d'Educació del 29 de gener de 2019 va acordar la signatura del nostre sindicat i el març del 2019 vam publicar [la nostra valoració](#) del mateix i els nostres objectius a partir d'aleshores.

5. RESULTATS ACONSEGUITS

L'informe d'evolució del [gener del 2023](#) confirmava que de les 30 mesures acordades, se n'han completat 8 i les 22 restants estan en procés de compliment. Els resultats eren clars:

- Reducció de més del 15% els nivells de segregació escolar globals al sistema educatiu (i més del 28% de la segregació escolar existent dins dels municipis), tenint present però que l'eina més potent, el nou Decret d'Admissions, només ha estat en funcionament durant dos cursos complets, més l'actual. Així i tot, hi ha municipis catalans amb forts desequilibris en l'escolarització d'alumnat i també municipis que han presentat una evolució negativa.
- Tot i l'augment de la proporció d'alumnat estranger escolaritzat al sistema educatiu, s'ha reduït el nombre de centres amb una elevada concentració.
- La detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques en el procés d'admissió d'alumnat a 13 i 1r d'ESO s'ha quintuplicat entre els cursos 2018/2019 i 2022/2023, tot i que encara estem per sota del que s'hauria de detectar.
- L'escolarització als centres concertats alumnat amb necessitats educatives específiques s'ha incrementat en un 103%.
- S'ha millorat l'adequació del nombre de places reservades a la quantitat d'alumnat amb necessitats educatives específiques resident a la zona, que abans estava clarament sobredimensionada, dificultant l'escolarització equilibrada d'alumnat.

Però és que en l'informe presentat el **gener del 2024** les dades han millorat més. Així, de les 30 actuacions previstes en el PSEC, n'hi ha 13 que ja s'han acomplert i la resta, 17, estan en procés d'acompliment. Els resultats són els següents:

- Amb dades d'octubre de 2023, les mesures desenvolupades des de la signatura del Pacte contra la segregació escolar a Catalunya han permès reduir més del 20% els nivells de segregació escolar globals al sistema educatiu (i més del 35% de la segregació escolar existent dins dels municipis).

- Si prenem com a referència l'alumnat amb necessitats educatives específiques, a I3 hi ha hagut una reducció del 38'3% dels nivells de segregació d'aquest alumnat en l'admissió al sistema educatiu i d'un 63'9% de reducció a escala local. S'ha de prendre amb cautela degut a que el fort increment de la detecció ha pogut fer aflorar segregacions que abans eren invisibles. Pel contrari, també està molt condicionat per la matriculació de germans que pot estar frenant el ritme de la reducció.
- La reducció dels nivells de segregació escolar al sistema afavoreix que les diferències en la composició social dels centres entre sectors de titularitat, malgrat que encara siguin significatives, s'han reduït a la meitat entre el curs 2018/19 i el 2022/23. La diferència d'alumnat estranger entre centres públics i concertats s'ha reduït en un 30% a I3 i en un 76'5% a primer d'ESO

Escolarització alumnat d'origen estranger escolaritzat pública/concertada		
	PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA
2018/2019	2'3	1'9
2022/2023	1'5	1'5

- Dels municipis de més de 5000 habitants amb elevada segregació, l'han reduït un 67%, tot i que un 30% l'han incrementat.
- La detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques en l'admissió d'alumnat a I3 i 1r d'ESO s'ha multiplicat per sis entre els processos corresponents als cursos 2018/2019 i 2023/2024. L'alumnat amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques ha passat del 3'4% el curs 2018/2019 al 19'1% el curs 2023/2024 en el cas d'I3, i del 3'7% al 25'7% en el cas de 1r d'ESO. Tot i això encara no estem detectant tot l'alumnat, ja que segons les dades de l'Enquesta de condicions de vida per a l'any 2022, el 28% dels infants de menys de setze anys pateix risc de pobresa.
- La millora dels nivells de detecció analitzats precedentment es fa evident a escala local. Sense que encara tots els municipis disposin de les unitats de detecció previstes en el Decret 11/2021, l'evolució és la següent:

Percentatge de municipis >5000 habitants que...		No tenien cap alumne NESE detectat	<10% alumnat NESE
Curs 2018/19	I3	51'4%	90'1%
	1r ESO	39'2%	92'3%
Curs 2023/24	I3	5'7%	30'7%

	1r ESO	1%	15'3%
--	--------	----	-------

- Els desequilibris en l'escolarització d'alumnat amb necessitats educatives específiques a I3 s'han reduït més d'un 38'3% des de la signatura del Pacte.
- El curs 2022/2023 s'ha reduït la proporció de matrícula viva assignada a centres amb elevada complexitat respecte al curs 2018/2019, del 40'2% al 29'4% a primària i del 30'1% al 22'3% a secundària. Una reducció que s'ha produït fonamentalment al curs 2022/2023. Tot i així, no s'empren totes les eines per acomplir el compromís del PSEC de no escolaritzar la matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques a centres amb elevada complexitat. Prop d'un 15% de centres escolaritza una proporció de matrícula viva superior al 5%, mentre que aquest percentatge és superior al 30% en el cas dels centres amb elevada complexitat.
- Per garantir la igualtat d'oportunitats a nivell econòmic, la transferència econòmica als centres públics per al curs 2022/2023 (amb un any d'endarreriment respecte el compromís) es fa per a l'alumnat d'I3 i 1r d'ESO i amb un import previst de 384,6 euros per alumne, que es mantindrà per al curs 2023/2024 per a l'alumnat d'I3, I4, 1r d'ESO i 2n d'ESO.

Transferència econòmica als centres públics		
Exercici 2022	2022/2023	2023/2024 (p)
5'6 M€	9'2 M€	18 M€

- En el cas dels centres concertats, també amb un any de retard, es subvenciona amb un import de 988,11 euros per alumne, que també es mantindran el curs 2023/2024 per a l'alumnat d'I3, I4, 1r d'ESO i 2n d'ESO.

Transferència econòmica als centres concertats			
Exercici 2022	2022/2023(p)	2023/2024 (p)	2024/2025 (p)
12 M€	24'8 M€	35 M€	43'4 M€

Tot i això, es té constància de centres que fan pagar quotes a les famílies per les quals estan rebent subvencions i juntament amb la manca de claredat dels conceptes subvencionats, fa que no s'estigui assolint plenament l'objectiu d'eliminar el tractament econòmic diferenciat que suposa per a l'alumnat amb necessitats educatives específiques estar escolaritzat en un centre o un altre, sigui quin sigui, ja sigui públic o concertat. Recordem aquí que la plantilla de la que disposa un centre concertat és inferior a la d'un centre públic (per exemple, una escola d'una línia pública disposa de 15 mestres, mentre que una de concertada només 13).

- Les mesures de suport als centres amb elevada complexitat es destaquen dues mesures: el Pla de millora d'oportunitats educatives (PMOE) i els plans educatius d'entorn (PEE). Els PEE s'han incrementat un 20% des del Pacte, fins els 154 actuals a 137 municipis i els PMOE afecten a 1.478 centres.

6. ELS TREBALLS DEL PACTE

En aquest apartat analitzarem els treballs que CCOO considerem més importants per aconseguir aquests resultats, que a més del decret d'admissions ja esmentat, serien l'informe del cost de la plaça escolar, l'informe de la comissió de drets laborals i l'informe de l'escola inclusiva.

a. DECRET D'ADMISSIONS

El febrer del 2020 el Departament d'Educació va presentar un projecte de decret, molt criticat per les patronals de l'escola concertada i el silenci còmplice de la UGT i la USOC, membres també del Pacte.

El [nostre sindicat](#) el va valorar positivament, donat que responia a algunes de les demandes històriques del nostre sindicat: permetia encetar la planificació de l'oferta educativa, suposava una defensa de la coeducació i un avenç important i necessari en l'escolarització equitativa de l'alumnat amb necessitat de suport educatiu.

En la nostra crítica al mateix, vam insistir en la necessitat d'un enfocament integral i amb el màxim consens possible per a desenvolupar el pacte contra la segregació escolar i vam presentar onze esmenes al mateix per reforçar la idea de lluitar contra la discriminació socioeconòmica, per dotar de publicitat a les Taules locals de planificació, per retre comptes als consells escolars territorials i incrementar la participació sindical en la programació de l'oferta educativa.

Un any després el Departament aprova el [Decret 11/2021, de 16 de febrer](#), de la programació de l'oferta educativa i del procediment d'admissió en els centres del Servei d'Educació de Catalunya, amb la inclusió de la gran majoria de les aportacions del nostre [sindicat](#).

De forma prèvia al Decret:

- [vam aconseguir eliminar](#) la puntuació extra pel fet de tenir pares exalumnes del centre el 2019, que va ser una exigència de CCOO per signar el Pacte.
- es va aprovar el [Pla de Xoc contra la segregació](#) del Consorci d'Educació de Barcelona.

Amb posterioritat, en el marc del Pacte:

- es va aprovar l'informe per a la [Detecció d'alumnat amb necessitats educatives específiques i ús de la reserva de places](#)
- es van elaborar orientacions per a la millora de la distribució equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques derivades de situacions socioeconòmiques o socioculturals en el procediment d'admissió d'alumnat als centres del Servei d'Educació de Catalunya per al curs [2022-2023](#) i per al [2023-24](#).
- es va aprovar el [Decret Llei 3/2022](#), de 29 de març, d'accés a dades dels ens locals i del Departament d'Educació per a l'aplicació de mesures destinades a la detecció i distribució equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques.
- es publica la [Resolució EDU/506/2023, de 17 de febrer](#), per la qual es regula el procediment de constitució i funcionament de les taules locals de planificació, el procediment de constitució i funcionament de les comissions de participació en la programació de l'oferta educativa i el procediment de constitució i funcionament de les unitats de detecció. Aquí se situa alguna de les propostes de CCOO, com la publicitat de les actes de les taules locals de planificació.

El gener del 2023, l'[informe de valoració](#) del Decret d'admissions analitzava els efectes positius de les mesures acordades, però també es situen les següents mancances:

- A **nivell municipal**, només el 5,5% ha modificat els models de zonificació després de l'aprovació del Decret 11/2021 i només en un 9,2% s'han elaborat informes sobre l'impacte del model de zonificació, mantenint així models de zones úniques o molt grans. En aquests casos, no sempre es garanteix la proximitat en l'escolarització de l'alumnat, circumstància que també es produeix, de vegades, en l'assignació de plaça a l'alumnat amb necessitats educatives específiques quan la reserva de la zona està completa i no hi ha vacants d'acord amb la planificació feta. Ens trobem també municipis amb zones en què tots els centres tenen una situació d'elevada complexitat, i que al seu torn tenen zones veïnes en què hi ha centres sense aquesta elevada complexitat.
- Pel que fa a la **implicació dels centres concertats**, des de la signatura del Pacte s'ha incrementat l'escolarització d'alumnat socialment vulnerable en un 103% i també el finançament addicional en un 83% (dels 6,6 milions d'euros el curs 2018/2019 als 12,0 milions d'euros el curs 2021/2022). Els compromisos associats al finançament dels centres previstos en el Pacte, però, no s'han acomplert i la dilació en el pagament dels ajuts previstos en el Decret 11/2021 també es produeix en altres subvencions adreçades a finançar les mesures d'escolarització equilibrada d'alumnat al sector concertat.
- Respecte a la **detecció de l'alumnat** amb necessitats educatives específiques per raons socioeconòmiques, en el procés d'admissió per al curs 2022/2023, es va fer amb retard, i es va modificar de manera ostensible la reserva després del període de preinscripció, tenint un

impacte negatiu en la percepció que les famílies tenen de les mesures d'escolarització equilibrada. Això va succeir en centres en els quals en l'oferta inicial publicada hi havia places ordinàries disponibles i en l'oferta final totes o quasi totes aquestes places havien passat a ser places reservades per poder donar cabuda a l'alumnat amb necessitats educatives específiques detectat. A més, hi ha importants desigualtats territorials en els nivells de detecció, ja que quasi la meitat dels municipis no tenen creades les unitats de detecció previstes en el Decret 11/2021.

- No es garanteix encara suficientment la **dobla via d'accés** al sistema educatiu entre l'alumnat amb necessitats educatives específiques i l'alumnat ordinari, i hi ha manca de transparència en els criteris que s'empren per a l'assignació de plaça de l'alumnat amb necessitats educatives específiques. L'alumnat ordinari només hauria de ser matriculat a places ordinàries i l'alumnat amb necessitats educatives específiques, a places reservades (vigents fins a l'inici de curs). L'allargament de la vigència de la reserva, que ja s'està aplicant en el procés d'admissió corresponent al curs 2022/2023, reforça aquesta doble via d'accés. Per garantir les condicions d'igualtat en l'accés al sistema educatiu i tenir en compte la voluntat de les famílies, l'assignació de plaça de reserva podria seguir un procediment equivalent a l'assignació ordinària, amb els mateixos criteris de transparència.
- S'ha reduït la proporció d'alumnat amb necessitats educatives específiques escolaritzat fora de termini als centres amb elevada complexitat, però la reducció és poc significativa i aquesta proporció és encara superior al 30% del total de la **matrícula viva**. Aquesta tendeix a escolaritzar-se de manera més equilibrada que no pas ho fa l'alumnat estranger o l'alumnat amb necessitats educatives específiques quan accedeix al sistema educatiu, particularment a I3.
- A la pràctica, no s'ha desplegat la **proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques** prevista en el Decret 11/2021 i s'incompleix el compromís del Pacte de no escolaritzar la matrícula viva d'alumnat amb necessitats educatives específiques a centres amb elevada complexitat.
- Pel que fa a la **sobreoferta**, la reducció de ràtios a I3 en el procés d'admissió corresponent al curs 2022/2023 ha aconseguit situar-la als nivells del curs 2018/2019, però no resol a mitjà termini els efectes de la davallada demogràfica.
- Respecte a l'**adscripció**, hi ha models vigents en nombrosos municipis que reproduïxen la segregació escolar, i pràcticament la meitat dels municipis grans tenen un model d'adscripció única. Només el 24,1% dels municipis tenen escoles amb elevada complexitat que no tenen cap institut adscrit amb elevada complexitat i el 28,3% dels instituts amb elevada complexitat tenen adscrites escoles amb elevada complexitat.
- Pel que fa a la **governança del sistema**, més del 15% dels municipis més grans de 5.000 habitants no tenen constituïdes les taules locals de planificació, i quasi el 50% no tenen oficines municipals d'escolarització.

- Hi ha dèficits de cobertura dels **plans educatius d'entorn** al conjunt de centres amb elevada complexitat

Aquest informe planteja mesures per continuar millorant:

- i. Establir un criteri de renda com a element central per determinar la concurrència de les necessitats educatives específiques de l'alumnat, i desenvolupar procediments més automatitzats de detecció.
- ii. El desplegament de la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques per millorar la gestió de la matrícula viva.
- iii. Desplegar amb diligència la convocatòria d'ajuts econòmics als centres per a l'escolarització equilibrada de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, vinculats a la detecció i l'accés per reserva, i, en la mesura de les disponibilitats pressupostàries, millorar el finançament dels centres públics i concertats previst en l'estudi del cost de la plaça escolar a través de contractes programa.
- iv. Revisar els models de zonificació escolar vigents a cada municipi per analitzar el nivell d'heterogeneïtat social de les diferents zones i aplicar el model més eficaç a l'hora de combatre la segregació escolar.
- v. Planificar a escala local, a través de les taules locals de planificació, i un cop escoltades les comissions de participació en la programació, una oferta a mitjà i llarg termini (període d'entre tres i vuit anys), que corregeixi la situació de sobreoferta existent, ja sigui amb l'aplicació de reduccions de ràtios, la supressió de grups o el tancament de centres, tenint en compte l'impacte sobre la segregació escolar.
- vi. Promoure un pla de monitorització i acompanyament per al desplegament del Decret 11/2021 a escala local, i promoure pactes locals contra la segregació escolar.

b. INFORME PLAÇA ESCOLAR

L'objectiu d'aquest [estudi](#), únic en tot l'Estat, era el de quantificar la inversió pública que hauria de ser satisfeta pel Departament d'Educació per garantir la prestació del Servei d'Educació de Catalunya en condicions d'equitat i de qualitat, partint de la base de la gratuïtat i d'una escolarització equilibrada plena.

Els resultats de l'estudi preveu les següents condicions (que no es compleixen en l'actualitat):

- Igualació de les hores lectives de personal docent disponibles en centres públics i concertats, prenent com a referència la disponibilitat d'hores lectives als centres públics, sense modificació de les condicions laborals actuals.
- Pel que fa a les despeses de funcionament del centre, cobertura de les despeses directament relacionades amb la provisió de la plaça escolar prenent com a referència els criteris d'assignació pressupostària del Departament d'Educació als centres públics.

- Respecte a les activitats i serveis complementaris, gratuïtat de les activitats complementàries, sortides i colònies, material i llibres de text i específicament per a l'alumnat en situació de risc de pobresa, ajuts de mitjana del 50% per menjador escolar.
- Aplicar una dotació per a l'alumnat en situació de risc de pobresa igual a la vigent als centres públics per a alumnat amb necessitats educatives específiques amb dictamen.

En aquestes condicions, l'any 2019 se situa el següent cost teòric de cada plaça escolar:

	2n CICLE EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA	SECUNDÀRIA
PÚBLICS	5.117,3 €	6.579,99 €
CONCERTATS	4.659,6 €	5.211,08 €
TOTAL	4.973,63 €	6.100,1 €

L'impacte pressupostari total que suposaria garantir aquesta inversió als centres escolars seria de 1.163,8 milions d'euros en total, 581,2 milions d'euros en el sector públic i 582,6 milions d'euros en el sector concertat.

Actualment, la despesa pública és més elevada en el sector públic que en el sector concertat per la diferent dotació de plantilles, més que no pas per les despeses de funcionament o l'atenció a la diversitat:

Diferència entre la despesa pública a centres públics respecte concertats	€/ALUMNE sense activitats complementàries	€/ALUMNE amb activitats complementàries
PRIMÀRIA	1.220,5	1.389,0
SECUNDÀRIA	2.215,7	2.174,5

És molt important la conclusió: sense aquesta diferència en la dotació de plantilles, que en bona part no representa una provisió diferenciada d'hores lectives als centres, sinó la necessitat de provisió diferenciada de professorat (amb dedicació horària diferenciada) per atendre el mateix nombre d'hores lectives, la despesa pública en centres públics i concertats seria similar. Sense comptabilitzar les activitats i els serveis complementaris, els centres públics i concertats tenen un cost real força equivalent, tot i que una part més important d'aquest en el cas del

sector concertat es finança amb les aportacions de les famílies. Convé afegir, a més, que, sense comptabilitzar les activitats i els serveis complementaris, la despesa real dels centres, sumant finançament públic i privat, és més elevada als centres concertats que als centres públics en el cas de primària. A secundària, en canvi, la despesa real és més elevada al sector públic que en el sector concertat.

La inversió pública als centres públics per atendre la diversitat és de 265,1 euros per alumne a primària i de 360,7 euros per alumne a secundària (comptant tota la despesa de personal docent i de suport orientada a l'atenció de la complexitat educativa i de l'alumnat amb necessitats educatives específiques, no només l'alumnat amb necessitats educatives especials), per sota del cost teòric que hauria d'estar cobert si hi hagués una escolarització plenament equilibrada d'alumnat, mentre que en el cas dels centres concertats aquest finançament decreix fins als 27,5 euros per alumne a primària i fins als 54,8 euros per alumne a secundària.

Es confirma en l'estudi de finançament que, en general, tant en el sector públic com en el sector concertat, l'import de les quotes, que és més elevat en el sector concertat que en el sector públic, decreix a mesura que augmenta la complexitat del centre. Aquesta associació entre aportacions de les famílies i composició social està condicionada, alhora, per les fonts que utilitzen els centres per finançar els seus projectes educatius. En el sector públic, una de les fonts principals de captació de fons per al finançament dels projectes educatius dels centres públics procedeix de les aportacions de les famílies a través de les AMPA/AFA, mentre que en el cas dels centres concertats procedeix del servei de menjador escolar.

Cal dissociar la despesa real i la qualitat educativa, perquè no tot increment de la despesa privada s'adreça a garantir una formació de més qualitat, i també que no s'ha de determinar el cost de la plaça escolar a partir de la despesa real, perquè en aquest cas es podrien estar finançant parts de la despesa que no es corresponen necessàriament amb la provisió bàsica d'un servei escolar en condicions d'equitat i de qualitat. A tall d'exemple, l'estudi del cost de la plaça escolar ha evidenciat que els centres concertats tenen despeses de funcionament que difereixen substancialment entre si, i que poden oscil·lar entre els 6.000 euros per unitat i els 35.000 euros per unitat a primària. Aquestes diferències, a més, tenen una forta relació amb la composició social: com més afavorida és la composició social, més elevades són les despeses de funcionament.

La millora del finançament dels centres comportaria un doble risc des de la perspectiva de la lluita contra la segregació escolar. D'una banda, que s'adreci bàsicament a garantir el compliment del principi de suficiència financera, sense necessitat de revertir o combatre els desequilibris en la composició social dels centres. I, d'altra banda, que la millora del finançament dels centres s'orienti bàsicament a millorar els recursos disponibles per als centres per atendre l'alumnat amb necessitats educatives específiques, sense garantir-ne una distribució equilibrada.

La Comissió d'estudi del cost de la plaça escolar fa dues propostes bàsiques que orientin la millora del finançament dels centres:

- el sistema d'assignació pressupostària es podria fer a partir dels contractes programa, tant amb centres públics com amb centres concertats, que han d'anar acompanyats d'una millora dels instruments de control sobre el compliment de les condicions establertes al mateix contracte programa, i també d'una millora dels instruments d'escolarització equilibrada d'alumnat.
- caldria establir un sistema d'aplicació gradual i progressiva, que s'estengui al conjunt del sistema educatiu en funció de les disponibilitats pressupostàries, com el següent:
  - Millora inicial del finançament als centres amb més complexitat, a mode de sistema de compensació, amb l'objectiu de garantir projectes educatius amb nivells de despesa equivalents als centres amb menys complexitat.
  - Millora inicial del finançament focalitzat a l'alumnat socialment desfavorit, independentment del centre on estigui escolaritzat, amb l'objectiu de garantir-ne l'escolarització en condicions d'igualtat d'oportunitats en qualsevol dels centres que integren el Servei d'Educació de Catalunya.
  - Millora inicial del finançament dels centres dels territoris amb elevada segregació escolar, amb l'objectiu de suprimir les barreres econòmiques als centres que en formen part i d'orientar aquesta inversió en la reducció dels desequilibris.

En el marc d'aquest informe i dins del Pacte, es va publicar la [RESOLUCIÓ EDU/246/2023, de 24 de gener](#), per la qual s'obre el procediment de convocatòria pública per a la concessió de subvencions per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat en situació socioeconòmica i sociocultural desafavorida escolaritzat en centres privats concertats, per al curs 2022-2023. Pel que fa als centres públics, en teoria³ existeix una Resolució de 28 de novembre de 2022 de la secretària general del Departament d'Educació per la qual s'autoritza l'assignació de despeses per garantir la igualtat d'oportunitats de l'alumnat amb necessitats socioeconòmiques desafavorides i d'escolarització en centres públics, tot i que no disposem del text. També s'han posat en marxa els programes PMOE (Pla de Millora d'Oportunitats Educatives) per al [curs 2020-21](#) al [2021](#) i es va prorrogar per cursos posteriors. Són un seguit d'[actuacions](#) que no estan quantificades.

En aquesta matèria, el problema està en el seguiment que s'està fent, ja que no disposem de les dades, tal com podem veure al següent [enllaç](#).

c. INFORME COMISSIÓ DRETS LABORALS

Aquesta comissió (el nom de la qual és "La dotació de personal i la gestió dels equips educatius en els centres amb elevada complexitat") es va crear a proposta de CCOO durant la negociació del Pacte i després de mesos de treball, va elaborar

³ No es troba a la web del Departament d'Educació

el següent [informe](#), del qual hi ha un [resum executiu](#) amb dues conclusions importants:

- el model vigent de provisió de recursos als centres públics i concertats és poc equitatiu, ja que hi ha poca graduació de la dotació de plantilles en funció de la complexitat dels centres.
- la gestió del personal no és adequada, per la manca d'incentius per a la captació i retenció del professorat més compromès.

Respecte a la primera qüestió, hi ha una dada molt definitòria: la poca proporció de personal docent destinat a atendre les necessitats derivades de l'educació inclusiva i a compensar el nivell elevat de complexitat dels centres en el sector públic sobre el conjunt de professorat. Per exemple, l'any 2022 només l'1,8% del personal docent a primària es destina a compensar el nivell de complexitat dels centres, i només el 2,7% es destina a atendre les necessitats derivades de l'educació inclusiva de l'alumnat amb necessitats educatives especials. A més, l'increment de les dotacions de personal els darrers anys no ha estat aprofitat suficientment per avançar cap a una distribució més equitativa de recursos humans (i de finançament) entre centres: ni en reduccions de ràtios, ni reforços COVID, ni personal per les SIEI.

Aquesta dotació addicional esdevé encara més marginal en el cas dels centres concertats amb elevada complexitat, ja que tenen la mateixa dotació de personal docent que els centres concertats de baixa complexitat de la mateixa grandària. El finançament addicional que reben els centres concertats vinculats a la seva complexitat educativa té un impacte molt reduït: per al curs 2021/2022 aquestes subvencions van comptar amb un import global de prop de 12 milions d'euros, menys de l'1% del que aquests centres ingressen de l'administració (1.311 milions d'euros). A més, en aquest sector és més prevalent la contractació de personal docent addicional, no finançat amb fons públics, mitjançant el pagament de quotes de les famílies (amb una inversió estimada de prop de 300 milions d'euros destinats a complementar la dotació de plantilles amb personal docent addicional). Els centres concertats ubicats en entorns socialment desfavorits tenen més dificultats per finançar dotacions de personal que no quedin cobertes pel pagament delegat del concert. Aquesta realitat també es produeix en el cas del personal docent de suport o de les aules d'acollida.

Els ajuts previstos al Decret 11/2021, que s'havien d'haver activat el curs 2021/2022, tant per a centres públics com per a centres concertats, encara no s'han executat, tot i que la previsió és fer-ho el curs 2022/2023, per bé que només per a l'alumnat de P3 i 1r d'ESO.

Més enllà del personal docent, els centres disposen de personal d'atenció educativa (tècnics d'integració social -TIS-, tècnics d'educació infantil -TEI-, promotors escolars, educadors socials o auxiliars i educadors d'educació especial, entre d'altres). Aquestes figures professionals, altament valorades per les

direccions dels centres, són fonamentals en les plantilles dels centres amb elevada complexitat, ateses les característiques socials de l'alumnat que s'hi escolaritza, però són clarament insuficients als centres públics i concertats amb elevada complexitat. A més no està garantida en centres d'alta complexitat, ni tampoc, en el cas dels TEI, en escoles de màxima complexitat d'una línia.

Es constata que aquests professionals tenen una feble integració en la plantilla dels centres públics, i també els perfils professionals no docents procedents dels programes municipals, o bé del personal de menjador escolar. Pel que fa als plans educatius d'entorn, encara no estan presents en més d'una quarta part dels centres amb elevada complexitat.

Respecte a la gestió de les plantilles, s'analitza la dificultat per l'estabilització als centres públics i la manca d'incentius per afavorir que el professorat més qualificat i amb més habilitats per a la tasca docent treballi en centres amb elevada complexitat. Al contrari, s'arriba a incentivar la mobilitat i l'accés a centres de màxima complexitat com a pas previ per accedir a altres llocs o tasques, mentre que existeixen dèficits de formació i d'acompanyament dels equips educatius. Tampoc ajuda el no reconeixement de la coordinació amb els serveis externs educatius i de salut en les condicions laborals del personal docent d'aquests centres.

Pel que fa a la gestió del personal, "sorpren" que algunes de les prerrogatives que atorga el Decret 39/2014 a les direccions dels centres públics a l'hora de configurar les plantilles no estan sent emprades per les direccions dels centres amb elevada complexitat de manera més freqüent que en el cas de les direccions dels centres sense aquesta complexitat, cosa que desprestigia encara més aquell Decret. Per exemple, les escoles de màxima complexitat tenen menys percentatge de professorat amb perfil d'atenció a la diversitat que en el conjunt del sistema, i el mateix en el cas de secundària. En el cas de la resta de plantilla amb perfils, també és inferior en els centres de màxima complexitat que en el conjunt del sistema.

Després de tot aquesta anàlisi, l'informe planteja una sèrie de propostes d'actuacions que el nostre sindicat ha de treballar per tal de garantir la seva implementació:

- i. Plantilles competents per atendre la complexitat:
  1. Programa específic de formació i acompanyament per als equips educatius.
  2. Adequació de la formació inicial i contínua i dels sistemes de provisió.
  3. Plantilles més multidisciplinàries (dinamitzadors socials, educadors socials, treballadors socials, psicòlegs, logopedes i infermers).
- ii. Equips educatius estables i cohesionats:
  1. Sistema d'incentius no econòmics orientat a la retenció i l'estabilització de la plantilla dels centres amb elevada complexitat.

2. Millora de les condicions de treball, com ara la reducció de les ràtios, l'increment de les hores de coordinació i de tutoria.
  3. Modificació del mèrit per haver exercit la docència en centres públics amb elevada complexitat.
- iii. Dotacions de professionals suficients per atendre la complexitat:
1. Increment de la dotació de personal d'atenció educativa (tècnics d'integració social i afegir-hi altres perfils com ara educadors socials, psicòlegs o psicopedagogs) i de les aules d'acollida.
  2. No linealitat en la dotació de les plantilles dels centres concertats i graduació segons la classificació de complexitat dels centres.
  3. Establiment de contractes programa per dotar de més recursos els centres amb elevada complexitat.
- iv. Treball integrat amb l'entorn:
1. Desplegament de les zones educatives.
  2. Plans educatius d'entorn per tots els centres d'alta complexitat
  3. Millora de la dotació dels EAP.

d. INFORME ESCOLA INCLUSIVA

El setembre del 2021 es va presentar l'[informe sobre l'escola inclusiva](#) que analitza els principals dèficits estructurals detectats dins el sistema i els dèficits d'implementació del model d'educació inclusiva. Es formulen propostes orientades a garantir-ne el desplegament efectiu, situades en tres blocs:

- Manca de canvi cultural en la pràctica professional per a l'aplicació del model d'educació inclusiva.
- Dèficits en l'alineament i la corresponsabilitat dels diferents actors que intervenen en l'aplicació del model d'educació inclusiva.
- Insuficiència de recursos destinats a fer possible el nou model d'educació inclusiva.

Les deficiències del sistema se situen en:

1. La presència d'alumnat en centres d'educació especial es manté força estabilitzada en els darrers quinze anys, al voltant dels 7.000 alumnes, amb una lleugera tendència a incrementar-se després de l'aprovació del Decret 150/2017, contràriament al que caldria esperar, juntament amb un increment d'alumnat amb necessitats educatives especials escolaritzat en centres ordinaris.
2. Es detecta, en una part de les famílies d'alumnat amb necessitats educatives especials, una resistència important a escolaritzar els infants en centres ordinaris, així com una bona valoració de la seva escolarització en centres d'educació especial. Paral·lelament, existeix la percepció de manca d'informació o d'acompanyament en una part significativa de les famílies que escolaritzen els fills als centres ordinaris.
3. Existeix una sobrerrepresentació de nens respecte de nenes amb necessitats educatives especials tant ens els centres ordinaris com en els

d'educació especial. Així mateix, existeix una sobrerepresentació d'alumnat d'origen estranger als centres d'educació especial

4. Els diferents projectes educatius de centre respecte de la inclusió provoquen desequilibris significatius en l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials. Així, els centres de màxima complexitat tendeixen a tenir deu vegades més alumnes estrangers i sis vegades més alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu (en la majoria dels casos, derivades de situacions socioeconòmiques) que els centres de baixa complexitat, però també tendeixen a tenir el doble d'alumnat amb necessitats educatives especials (3,6% vs. 1,8%). Aquest fet es pot explicar com s'ha dit pel caràcter més inclusiu dels projectes educatius dels centres amb més complexitat, però també per la disponibilitat de vacants en aquests centres, o pels condicionants socioeconòmics familiars en la prevalença de necessitats educatives especials de l'alumnat, ja que com més baix és aquest nivell d'estudis de les famílies dels centres, més elevada tendeix a ser la proporció d'alumnat amb necessitats educatives especials. Un altre factor que provoca desequilibris en la concentració de l'alumnat és la disponibilitat de recursos intensius als centres, ja que per exemple, al curs 2020-21 només una tercera part dels centres disposaven de SIEI. Igualment, els centres públics tenen una sobrerepresentació d'alumnat amb necessitats educatives especials d'entre 9 i 11 punts respecte a la totalitat de l'alumnat que escolaritzen.
5. En determinats centres educatius es produeixen també situacions d'escolarització diferenciada respecte de l'alumnat sense necessitats educatives especials, tant en espais alternatius com dins de la mateixa aula.
6. L'atenció a la diversitat no té una presència prou significativa en la formació inicial que reben els docents, dificultant la detecció precoç i la correcta atenció de les necessitats d'aquests alumnes.
7. La inversió del Departament d'Educació en els suports educatius derivats de la implantació del Decret 150/2017 és actualment insuficient, malgrat l'increment en recursos de la darrera dècada. Uns recursos que són insuficients segons l'estudi de plaça escolar, i que en el cas dels centres concertats és 9'6 vegades inferior als dels centres públics en infantil i primària i 6'6 en secundària.
8. Les elevades ràtios impedeixen l'atenció personalitzada, així com la poca implementació de les mesures universals de suport establertes al Decret 150/2017.
9. Els suports addicionals assignats en cada moment han de formar part del projecte educatiu de centre i de les estratègies de treball compartit amb la resta de professionals i de la comunitat educativa, no com a recurs puntual per atendre les necessitats concretes d'un determinat alumnat.
10. Es produeixen dèficits per complir l'encàrrec que tenen atribuït els EAP a causa de l'elevada càrrega de treball i a la dotació de recursos insuficient, malgrat l'increment dels darrers anys.⁴

---

⁴ als EAP disposem d'1 pedagog per cada 250 alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu i 1 treballador social per cada 1300 alumnes amb NESE.

11. Problema per la coordinació dels serveis externs al centre: des dels CEEPSIR als CDIAP i CSMIJ, així com amb els CREDA, CREDV i CRECDIC. També es requereix millorar la coordinació entre el Departament d'Educació i el de Salut per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats sanitàries.
12. Existeix una ínfima representació en el batxillerat i en la formació professional es complicada la modificació curricular. Per solucionar-ho, existeixen els PFI per a l'alumnat que no s'ha graduat a l'ESO, on l'alumnat amb NEE tenen una representació molt superior que a l'educació obligatòria (22'2% de l'alumnat enfront del 3'3 a l'ESO), i també els Itineraris Formatius Específics (IFE) per alumnat d'entre 16 i 20 anys amb o sense l'ESO. Amb tot, existeixen limitacions d'accés a aquesta oferta, normalment per manca d'oferta suficient a la zona.
13. Les administracions han de garantir la integració dels infants amb discapacitat en les activitats de lleure educatiu, les escolars complementàries, en el menjador escolar i en el transport, amb l'adaptació de l'activitat a les necessitats educatives especials d'aquests infants, la formació del personal educador i en l'assumpció de costos addicionals en les quotes d'accés.

Per a la solució d'aquestes problemàtiques, l'informe planteja les següents recomanacions:

- un programa de formació del personal docent i de suport dels centres als serveis educatius (i famílies) sobre el model d'inclusió i d'atenció a la diversitat, també en la formació inicial de les docents.
- un Pla de recerca, innovació i transformació educatives vinculat a la inclusió que fomenti l'adequació dels projectes educatius dels centres i de les pràctiques docents.
- supervisar el sistema educatiu des de la perspectiva del desenvolupament de la inclusió escolar i avaluar la implementació del Decret 150/2017.
- crear comissions territorials per a l'educació inclusiva, amb la presència de tots els serveis que atenen infants i famílies dins i fora de l'àmbit educatiu perquè puguin actuar de manera coordinada i garantir un enfocament comú en les intervencions respectives.
- elaborar un nou decret dels serveis educatius per respondre a les necessitats i els requeriments vinculats al model d'educació inclusiva.
- protocols d'acollida als centres de l'alumnat amb necessitats educatives especials i les seves famílies, mantingut al llarg de l'escolaritat i especialment en les transicions entre etapes per assegurar la inclusió durant tota l'escolaritat.
- garantir la participació efectiva de l'alumnat amb necessitats educatives especials en el centre educatiu.
- augmentar el finançament que el Departament d'Educació destina als centres ordinaris públics i concertats per fer efectiva l'educació inclusiva de l'alumnat.

- elaborar un mapa de recursos i millorar els sistemes d'informació, amb l'objectiu de contribuir a la planificació de la provisió de nous recursos, a l'aprofitament i a la coordinació dels recursos existents.
- establir un pla general de tancament i transformació dels CEE que suposi la reducció com a mínim d'un 70% l'alumnat escolaritzat en aquests centres (dels prop de 7.500 alumnes actuals a no més de 2.500).
- elaborar un protocol amb criteris per a l'assignació d'alumnat a centres d'educació especial, amb una comissió específica de valoració tècnica qualificada.
- transformació dels centres d'educació especial en centres proveïdors de serveis i recursos (CEEPSIR)
- implementar dins del sistema educatiu ordinari alternatives que s'allunyin de la idea de l'educació especial segregada en formats diferents (segregació interna o externa), i que incloguin noves propostes de currículum, ordenació, avaluació (més enfocades als aprenentatges més competencials), propostes de transició educativa i orientació laboral per a la vida adulta i l'ocupació, entre moltes altres, sempre des de la inclusió.
- crear un pla de participació dels infants i adolescents a l'oferta de lleure educatiu, ampliant la protecció legal de l'alumnat amb discapacitat més enllà de les hores lectives.

e. FITES PER ACONSEGUIR ENCARA

Com hem vist, és molt el treball fet fins al moment i els resultats ja són importants, però encara queda molta feina per fer. I és que a més de forçar al Govern de la Generalitat a implementar les propostes dels diferents informes, hi ha diverses mesures del Pacte que encara s'han de treballar:

- Supervisió del compliment de les obligacions derivades del Servei d'Educació de Catalunya. L'haurem de comprovar amb el sistema d'indicadors del Decret 11/2021, i ens servirà per veure si el Departament té una voluntat clara d'implementar el Pacte. S'haurà d'insistir en temes com les hores complementàries dels centres concertats. Tot això haurà de quedar clar en el nou decret de concerts educatius en el que treballa el Departament.
- Línies de treball per consolidar els itineraris primària/secundària.
- Pla de xoc per les escoles guetitzades i reformes estructurals dels centres amb composició social desafavorida. Un tema en el qual no s'ha avançat.
- Informe de la comissió de quotes. Aquesta comissió està aturada a petició de les patronals de la concertada fins que no estigui solucionat el tema del finançament. Hem de pressionar el Departament perquè acabi els seus treballs.
- Comissió d'acollida a l'alumnat NESE als centres. No està creada. Estan treballant un informe intern al Síndic sobre l'impacte del racisme en l'acollida de l'alumnat i la segregació interna que es produeix dins d'un centre abans de crear la comissió, des d'una perspectiva antiracista.
- Implementació dels pactes locals, amb modificacions de la zonificació (a

gener de 2024, només un 5'4% dels municipis l'havien fet des de l'aprovació del Decret d'admissions) i reducció de sobreoferta (en el procés d'admissió a I3 corresponent al curs 2023/2024, hi ha 61 municipis de més de 5.000 habitants amb més de 20 places de sobreoferta en l'oferta inicial, la majoria amb zona única, el 28,8 % del total). També en l'assignació de matrícula viva d'alumnat ordinari tenint en compte la lluita contra la segregació escolar.

- Orientacions per a la realització de jornades de portes obertes a escala superior al centre educatiu. Sembla que hi ha alguna instrucció interna del Departament, però no es veuen encara els resultats.
- Monitoritzar mitjançant un sistema d'indicadors el desplegament del Decret 11/2021.
- Garantir la doble via d'accés per a l'alumnat amb NEE i la resta, amb un procés d'elecció dels primers semblants a l'ordinari.
- Establiment d'un criteri de renda com a element central i automatitzat per determinar la detecció de les necessitats educatives específiques de l'alumnat.
- Institucionalització de la proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques.
- Decret de menjadors escolars. No tenim informació sobre el mateix. La diferència de preus del servei de menjador escolar entre centres públics i concertats és un altre factor que condiciona l'escolarització equilibrada d'alumnat i que s'hauria de resoldre. Mentre que en el sector públic l'import que una família socialment desafavorida pot percebre si és beneficiària del 100 % d'una beca de menjador coincideix amb el preu màxim establert, en el cas dels centres concertats, no. L'actuació 23 del Pacte demanava garanties d'igualtat en l'accés al servei de menjador escolar en tots els centres.
- Decret d'Orientació del Departament d'Educació. No tenim informació sobre el mateix.
- Difusió del Pacte: aquest pacte i les mesures aplicades no està arribant a la societat, provocant queixes com la derivació d'alumnat a centres concertats o l'eliminació de grups en centres amb sobredemanda, quan aquestes mesures són les que acaben aconseguint reduir la segregació escolar. Tots els signants del Pacte hauríem d'assumir el compromís d'explicar els objectius i les mesures aplicades, sobretot en les actuacions més conflictives.

7. LES CRÍTQUES AL PACTE

Malgrat la quantitat de treball dedicada pel nostre sindicat a la consecució del Pacte, ja vam situar en el balanç del darrer mandat congressual que no havíem aconseguit traspasar les parets del sindicat. Ni la nostra afiliació ni el conjunt de treballadores han assumit, de forma generalitzada, la gravetat de la problemàtica que nosaltres havíem definit. Ho vam comprovar en la poca participació en la consulta realitzada a la nostra afiliació el 2017, i amb la poca repercussió que va tenir la signatura del Pacte contra la Segregació Escolar. Ni tan sols va haver-hi crítiques amb influència en la comunitat

educativa, malgrat que el sindicat majoritari de docents de l'escola pública i la federació més gran d'associacions de famílies es van [desvincular del Pacte](#).

Els motius per aquest posicionament contrari parteixen d'una premissa: no s'ha de negociar un dret fonamental. És a dir, si tenim un problema complex, només s'ha de demanar que algú el resolgui, sense cap implicació de la resta d'agents socials. Però la resta d'arguments que planteja tampoc és que guanyin en consistència:

- “Només guanya l'escola concertada, ja que es consolida el seu finançament”. Com si evitar que la major part de l'alumnat amb necessitats educatives específiques estigui a l'escola pública no fos una millora pel sistema. I com si el fet de dotar de recursos per aquest alumnat que vagi a la concertada, no fos positiu per aquest.
- “No s'estableixen mesures eficaces per al repartiment de l'alumnat”. No només s'ha demostrat erroni aquesta hipòtesi, sinó que sembla que proposen que el repartiment s'hauria de fer automàticament.
- “No contempla la gratuïtat i universalitat de la totalitat de serveis educatius, com el menjador, el lleure, les sortides, etc.”. És cert, no ho contempla. Segons sembla ells volien negociar un altre tipus de pacte que solucionés tots els problemes del sistema educatiu.
- “No s'ha de signar un pacte que no es pugui obligar a complir”. Un argument que serveix d'excusa igual que el de no signar un pacte sobre un dret fonamental.

Com diem, és possible que el poc èxit de les crítiques tingui a veure amb la poca fortalesa d'aquestes. Però fa uns mesos vam poder llegir un [article](#) signat per dues companyes del nostre sindicat, criticant el mateix amb uns pressupòsits i unes argumentacions molt semblants. I és que consideren que el febrer del 2022 el Conseller d'Educació va donar un pas més en la deriva neoliberal de l'educació per aplicar les mesures del Pacte contra la Segregació, que segons els autors de l'article es va donar sense negociació ni acord en els espais de representació democràtica. Sembla que no van participar de tots els treballs interns i dels nostres òrgans de direcció ni consideren democràtic ni participatiu els anys de treballs amb tots els agents de la comunitat educativa, inclosos els partits polítics. I a continuació, l'article insisteix en falsedats, com que el pacte no parla de finançament desigual entre centres, i que amb el pacte s'ha incrementat la segregació escolar. Potser no s'havien llegit el pacte ni els informes previs, ni les dades dels resultats que s'estan obtenint.

També demostren desconeixement de tot el treball fet quan simplifiquen el pacte a què es pagui a l'escola concertada per segregar una mica menys, introduint a més una delirant comparació amb els maltractaments a les dones.

Per descomptat, no falta la crida a solucionar aquest problema complex de forma absolutament simple, ni la crítica a què el Pacte no acaba amb la pobresa a Catalunya, quan lògicament no era l'objecte d'aquest.

Però a més, s'entra en la contradicció quan s'expliquen les al·legacions de l'escola concertada contra el decret d'admissions, quan una estona abans es criticaven les mesures per afavorir l'escola concertada.

Naturalment, l'article pretén dotar-se d'una base científica amb dades i fins i tot amb un informe d'una consultoria, que no diuen res diferent dels molts informes que han acompanyat els treballs per arribar a aquest pacte.

I finalment, acaba fent una crítica a les ILP o els pactes que no busquin un sistema educatiu únicament públic i la supressió dels concerts educatius, en la línia, tan poc de les CCOO, de no fer res fins que no estigui tot solucionat. Per cert, que posen d'exemple a Catalunya per la integració de centres concertats a la xarxa pública quan a l'inici criticaven que estàvem anant en sentit contrari.

I podem finalitzar la crítica a les crítiques amb un cas clarificador. Resulta que la CUP va situar-se clarament en contra del pacte, però el dia de la signatura del mateix vam poder veure en primeríssima filera als dos alcaldes de les seves candidatures, com Cerdanyola i Sabadell. Sembla que el pacte no era tan dolent quan tens la responsabilitat de solucionar un problema tan important com el de la segregació escolar.

De totes maneres, sí que es poden fer algunes crítiques, no tant al pacte com a les conseqüències que pot tenir, i que poden ser de difícil solució, tant per la composició de la societat com per les característiques de l'actual sistema educatiu.

La primera serien les conseqüències que pot tenir per a l'alumnat que és escolaritzat en un centre on la resta de companys i companyes són molt diferents socialment i econòmicament. Tot i els treballs que ha de realitzar la comissió d'acollida a l'alumnat NESE per evitar els problemes, hem de ser conscients que en alguns centres, aquest alumnat podria arribar a sentir-se desplaçat de la resta de companyes i acabar ajuntant-se per grups semblants. És un risc que haurem de minimitzar al màxim, però que pot fer patir a alumnat vulnerable.

Per altra banda, ens trobem famílies que voldrien escolaritzar els seus fills i filles en escoles públiques però que a causa de la reserva de places en aquestes, o bé per tenir elles mateixes necessitats educatives específiques, han de ser matriculades en centres concertats. Entre d'altres motius, perquè es continua realitzant un tractament diferent de la supressió de grups en el sector públic i en el sector concertat, en contra del que planteja el Pacte.

Tot i que solucionem aquest darrer motiu, és un problema de difícil solució en la situació actual d'oferta educativa a Catalunya, ja que totes comportarien problemes en la lluita contra la segregació escolar. Perquè si s'hagués de garantir que tothom qui vulgui escola pública n'hagi de tenir dret, es podria mantenir la situació actual d'escolarització no equilibrada. I és que excepte la gent que espera que la segregació escolar s'acabi de forma màgica, ningú havia dit que fos un problema senzill...

